

ների համար երբեմն հանուժ են Ս. Աջն և այլ սրբութիւններն և դբուժ են Ս. Լուսաւորչի անուանը նուիրուած բեմի վերայ, ուր և կատարուժ են ջերմեռանդ հաւատացեալներն իրենց ուխտը:

Է.

Ս. Լուսաւորչի և Ս. Աջի մասին այսքանն համառօտելուց յետոյ՝ չենք կարող չտեսնել, որ դեռ Ե. դարից սկսած մինչև մեր ժամանակները մեծարանքի և երախտագիտութեան ջերմ արտայայտութիւններն Հայոց մէջ անպակաս են եղել՝ երևցնելու համար իրենց սէրն և հաւատարմութիւնն առ մեր Լուսաւորիչն: Մօտ 1600 տարի շարունակ այդ զգացմունքը վառ է եղել Հայոց սրտերում, և այս իսկապէս այն պատճառով, որ Հայոց հոգևոր պատմական կեանքի մէջ չկայ այնքան նշանաւոր և այնքան հանրամատչելի սրբութիւն՝ շօշափելի կերպով բոլորի սրտերն իրար հետ միացնող՝ ինչպէս Ս. Լուսաւորչի անունը: Նորա մէջ մարմնացած է անցեալի քաղցր յիշատակներից ամէն բան, Այդ անունը շատ որոշ կերպով զարգացուցել և զարգացընում է մեր մէջ ազգային կրօնական գիտակցութիւն: Այդ անունը միացուցիչ ազդեցութիւն է ունեցել միշտ Հայոց մէջ, նոյն իսկ Հայոց Եկեղեցուց բաժանուածներն էլ այդ անունով են ձրգտում միշտ հոգևոր կապ պահել իրենց համարիւն: